

DIE WALDVEGETATION FEUCHTEN
GELÄNDES IN N-KUUSAMO UND
SE-KUOLAJÄRVI

VILHO A. PESOLA

*KOSTEAHKOJEN MAITTEN METSÄKASVILLISUUS
POHJOIS-KUUSAMOSSA JA KAAKKOIS-KUOLAJÄRVELLÄ*

Im Sommer 1917 bereiste Verfasser N-Kuusamo und SE-Kuolajärvi, indem er Untersuchungen über den Einfluss kalkreichen Fels- und Erdbodens auf die Ausbreitung der Pflanzen anstellte. Die Ergebnisse dieser und anderen mit ihnen in Zusammenhang stehender Untersuchungen sind in der 1928 veröffentlichten Arbeit »Kalsiumkarbonaatti kasvimaantieteellisenä tekijänä Suomessa (= Das Kalziumkarbonat als pflanzengeographischer Faktor in Finnland)«, Veröffentlichungen von Vanamo 9, 1, enthalten. Ein grosser Teil der Forschungsergebnisse gründet sich auf Pflanzenassoziationsuntersuchungen, deren Einzelheiten allerdings nicht in dem genannten Werk herausgegeben werden.

Im Folgenden wird in Form von Tabellen über einige dieser Pflanzenassoziationsuntersuchungen, nämlich über die Waldpflanzenassoziationen an feuchten Stellen, in Tabellenform Bericht erstattet.

Die Schilderungen der Pflanzenassoziationen sind von folgenden Stellen. Kutsaj. = im Gebiet des Flusses Kutsajoki; Oul. = im Gebiet des Flusses Oulankajoki (vgl. das genannte Werk).

- 252. W-Ufer des Sees Ylä-Kuolajärvi. Dickbemoost (Kutsaj.),
- 140. S-Ende des Sees Pyhäjärvi. Dickbemoost (Kutsajoki),
- 221. Weiher Nuponlampi. Dickbemoost (Kutsaj.),
- 167. N-Seite des Dorfes Vuorikylä. Dickbemoost (Kutsaj.),
- 11. Tiermas-Kiutaköngäs. Bruchwald (Oul.)
- 273. Fluss Aatsinkijoki. Laubbruchwald (Kutsaj.),
- 284. See Latvajärvi. Bruchwald (Kutsaj.),
- 198. Kaiskakuru. Üppiger Bruchwald (Kutsaj.),
- 190. Ufer des Baches Aijakanoja. Üppiger Bruchwald (Kutsaj.),
- 254. W-Ufer des Sees Ali-Kuolajärvi. Üppiger Bruchwald (Kutsaj.),
- 222. Ufer des Baches Siipialonoja. Üppiges reisermoorartiges Bruchmoor (Kutsaj.),

	252	140	221	167	11	171	284	198	190	254	222	171	51	88	18	103	115	147
<i>Puut ja pensaat</i>																		
<i>S. hastata</i>				1—					1—	1					+		1	(+)
<i>S. livida</i>		1—		1—														(+)
<i>S. Lapponum</i>										2—3								(+)
<i>S. glauca</i>									1—	1			1—	3				
<i>S. myrsinites</i>										1+								
<i>Ribes rubrum</i>												1+	1—	+	3	3—4	2	
<i>R. nigrum</i>															1			
<i>Rubus Idaeus</i>														+	2—3	2—3+	2—	
<i>Rosa cinnamomea</i>													1+			1	2	1+
<i>Daphne mezereum</i>																		
<i>Lonicera coerulea</i>																1	2	1+
<i>Picea excelsa</i>	(III-IV) ¹	II	(II-IV)	II+	I	II-III	II	III	II+	III—	+	I-II	III	II	II	+	I—	III—
<i>Pinus silvestris</i>	+		I	+	+	I—												
<i>Salix nigricans</i>													1			1+		1+
<i>S. caprea</i>				1—	+										+			
<i>Populus tremula</i>					+								1—			1—		1—
<i>Betula verrucosa</i>																		
<i>B. sp.</i>	II+	II	I—	III—V	+	II—	III	+	II—	I—	III	II—	I—	I+	+	+	I	II
<i>B. nana</i>						III			III									
<i>Alnus incana</i>								2—3	3		2—3					+	4	2—3
<i>Prunus padus</i>													1—		3	2—3	2—3	1—
<i>Pirus aucuparia</i>	1—	1—	1		+		1—		2				2	1—	+	2	2—3+	1

¹ Sulkeissa aluskasvillisuus.
Im Parentes die Untervegetation.

	162	163	276	203	226	228	185	17	43	155	101	137	97	139	142	151	243	279	66	124
			1—	1+	2—	1+	1+				2—		1			(+)		(+)		
													1—			(+)				
													3	(+)	1+	(+)				
													3			(+)		(+)		1
	3	1—	1+	1+	1—	1—		+		2	3	2	4—	2			1+	2—3	1—3	
	2—3	3+									1			1—2			2+		1	
	2	1											1							
	2	2		1—										2			1	1+	2—	
	1			1+																
	II—	I	I—	I—	I—	I—	II	+	+	I—II	+	+	I—	I	I+	II	I+	III	I—II	I—II
	III	III	I—	I—	II	II														I—
			1—																	
	1+																			
	III	III	II	I+	I—	II—	II+	II—	+	III—IV	III—	+	I—	IV	I+	I	I+	II	I	I
	1	2—3	2—3	4	2—3	2—3	4	2—	3+	3+	1—		4		1					1—
	2—3	2	1+	1—2							2+	2—3	2	2—3+	2—3		3—4	3	1—2	
	2—3	3	1	3	1—		1—	2—	3	2	2—3	1	1—	(+)	+	+	2	1+	1—2	

171. Vuorikylä-Enja. Üppiger Bruchwald (Kutsaj.),
 51. Weiher Tunturilampi-Herajärvi. Hainartiger Bruchwald (Oul.),
 88. W-Ufer des Sees Niluttijärvi. Hainartiger Bruchwald (Kutsaj.),
 18. Senke Jäkälävuoma. Bachhain (Oul.),
 103. E-Ende der Senke Pyhäkuru. Bachhain (Kutsaj.),
 115. Senke Pyhäkuru. Fuss des Berges Saihovaara. Bachhain (Kutsaj.),
 147. Senke Ruskeakuru. Bachhain (Kutsaj.),
 162. Mündung des Baches Tammakko-oja. Farnkrauthain (Kutsaj.),
 163. Ufer des Flusses Kutsajoki unterhalb der Mündung des Baches Tammakko-oja. *Ath. cren.* Hain (Kutsaj.),
 276. Ufer des Koutaoja. Aatsinki. Bachhain (Kutsaj.),
 203. Ufer des Baches Ahkio-oja. Bachhain (Kutsaj.),
 226. Oberlauf des Flusses Enja. Bachhain (Kutsaj.),
 228. Gipfel des Fjelds Enja. Bachhain (Kutsaj.),
 185. Ufer des Baches Lusikkapuro. Bachhain (Kutsaj.),
 17. Ufer des Baches Merenoja. Bachhain (Oul.),
 43. Ufer des Baches Lippihetteenoja. Bachhain (Oul.),
 155. See Jyrhämäjärvi. Bachhain (Kutsaj.),
 161. Bach des Weiher Tammakkolampi. Bachhain (Kutsaj.),
 137. Mündung des Baches in den Weiher Matkalampi (See Pyhäjärvi). Bachhain (Kutsaj.),
 97. Oberlauf des Baches Tammakko-oja. Bachhain (Kutsaj.),
 139. Mündung des Baches Kursuoja. Bachhain (Kutsaj.),
 142. Bach des Sees Rajajärvi. Bachhain (Kutsaj.),
 151. Oberer Teil der Senke Ruskeakuru. Bachhain (Kutsaj.),
 243. Mündung des Baches Tuorusoja. Bachhain (Kutsaj.),
 279. Fluss Aatsinkijoki, Wasserfall. Bachhain (Kutsaj.),
 66. Ufer des Baches vom Weiher Selkälampi. Bachhain (Kutsaj.),
 124. Senke Pyhäkuru—See Pyhäjärvi. Bachhain (Kutsaj.).

In den Tabellen ist NORRLINS Dichtigkeitsskala benutzt worden.

Die übrigen Zeichen sind folgende:

[] = nicht eigentlich zur Assoziation gehörig.

() = etwas ausserhalb der eigentlichen Probefläche.

Die Probeflächen sind 20×20 m² bis 30×30 m².

KOSTEAHKOJEN MAITTEN METSÄKASVILLISUUS POHJOIS-KUUSAMOSSA JA KAAKKOIS-KUOLAJÄRVELLÄ.

SELOSTUS.

Kesällä 1917 retkeili kirjoittaja pohjois-Kuusamossa ja kaakkois-Kuolajärvellä suorittaen tutkimuksia kalkkirikkaan vuori- ja maaperän vaikutuksesta kasvien levenemiseen. Näiden ja niihin liittyvien muiden tutkimusten tulokset sisältyvät v. 1928 julkaistuun teokseen »Kalsiumkarbonaatti kasvi-maantieteellisenä tekijänä Suomessa» (Vanamon julk. 9: 1). Suuri osa tutkimustuloksista perustuu kasviyhdyskuntatutkimuksiin, joiden yksityiskohtia mainitussa teoksessa ei kuitenkaan julkaista.

Seuraavassa tehdään taulukkojen muodossa selkoa eräistä näistä kasviyhdyskuntatutkimuksista, nim. metsäkasviyhdyskunnista kosteahkoilla paikoilla.

Kasviyhdyskuntakuvaukset ovat seuraavista paikoista. Kutsaj. = Kutsajoen alueella; Oul. = Oulankajoen alueella (vrt. main. teos).

225. Ylä-Kuolajärven W-ranta. Paksusammalinen. (Kutsaj.),
 140. Pyhäjärven S-pää. Paksusammalinen. (Kutsaj.),
 221. Nuponlampi. Paksusammalinen (Kutsaj.),
 167. Vuorikylän N-puoli. Paksusammalinen (Kutsaj.),
 11. Tiermas—Kiutaköngäs. Korpi (Oul.),
 273. Aatsinkijoki. Viitamainen korpi (Kutsaj.),
 284. Latvajärvi. Korpi (Kutsaj.),
 198. Kaiskakuru. Rehevä korpi (Kutsaj.),
 190. Aijakanojan varsi. Rehevä korpi (Kutsaj.),
 254. Ali-Kuolajärven W-ranta. Rehevä korpi (Kutsaj.),
 222. Siipipalonojan varsi. Rehevä rämekorpi (Kutsaj.),
 171. Vuorikylä—Enja. Rehevä korpi (Kutsaj.),
 51. Tunturilampi—Herajärvi. Korpilehto (Oul.),
 88. Niluttijärven W-ranta. Korpilehto (Kutsaj.),
 18. Jäkälävuoma. Purolehto (Oul.),

103. Pyhäkurun E-pää. Purolehto (Kutsaj.),
 115. Pyhäkuru. Saihovaaran alus. Purolehto (Kutsaj.),
 147. Ruskeakuru. Purolehto (Kutsaj.),
 162. Tammakko-ojan suu. Saniaislehto (Kutsaj.),
 163. Kutsajoen varsi Tammakko-ojan suun alap. *Ath. cren.*-lehto (Kutsaj.),
 276. Koutaojan varsi. Aatsinki. Purolehto (Kutsaj.),
 203. Ahkio-ojan varsi. Purolehto (Kutsaj.),
 226. Enjan joen latvat. Purolehto (Kutsaj.),
 228. Enjan tunturin laki. Purolehto (Kutsaj.),
 185. Lusikkapuron varsi. Purolehto (Kutsaj.),
 17. Merenojan varsi. Purolehto (Oul.),
 43. Lippihetteenojan varsi. Purolehto (Oul.),
 155. Jyrhämäjärvi. Purolehto (Kutsaj.),
 161. Tammakkolammin puro. Purolehto (Kutsaj.),
 137. Matkalammin ojan suu (Pyhäjärvi).¹ Purolehto (Kutsaj.),
 97. Tammakko-ojan yläjuoksu. Purolehto (Kutsaj.),
 139. Kursuojan suu. Purolehto (Kutsaj.),
 142. Rajajärven oja. Purolehto (Kutsaj.),
 151. Ruskeakurun yläosa. Purolehto (Kutsaj.),
 243. Tuorusojan suu. Purolehto (Kutsaj.),
 279. Aatsinkijoki, köngäs. Purolehto (Kutsaj.),
 66. Selkälamminpuron varsi. Purolehto (Kutsaj.),
 124. Pyhäkuru—Pyhäjärvi. Purolehto (Kutsaj.).

Taulukoissa on käytetty NORRLININ tiheysasteikkoa. Muut merkit ovat seuraavat:

[] = ei varsinaisesti kuulu yhdyskuntaan.

() = hiukan varsinaisen kuvausalueen ulkopuolella.

Kuvausalueiden koko on $20 \times 20 \text{ m}^2$ — $30 \times 30 \text{ m}^2$.